

СПРАВА «ПАНЬКІВ ПРОТИ УКРАЇНІ»

(CASE OF PANKIV v. UKRAINE)

(Заява № 37882/08)

Стислий виклад рішення від 28 лютого 2019 року

07 лютого 2008 року заявник зазнав жорсткого поводження працівників Дрогобицького відділу міліції. У зв'язку з цим заявник надав зізнавальні показання у вчиненні злочину та підписав явку з повинною. Пізніше його доставили до ізолятора тимчасового тримання Самбірського відділу міліції, де він написав розписку, що працівники міліції його не били, а отримана травма була спричинена випадково. Після неодноразово поданих скарг захисника заявника у зв'язку з жорстким поводженням працівників Дрогобицького відділу міліції у серпні 2010 року Дрогобицька міжрайонна прокуратура порушила окреме кримінальне провадження за фактом перевищення службових повноважень, яке зрештою було закрито у зв'язку з відсутністю у діях працівників міліції складу злочину.

Незважаючи на відмову заявника від своїх попередніх зізнавальних показань та кримінальне провадження щодо працівників міліції, яке тривало на той час, 28 грудня 2010 року Самбірський міськрайонний суд, пославшись на зізнавальні показання заявника, визнав його винним у вчиненні злочину та обрав йому покарання у виді поズбавлення волі на строк дев'ять років з конфіскацією усього належного йому майна. Суди апеляційної та касаційної інстанцій залишили вирок без змін.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за статтею 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на жорстке поводження працівників міліції та непроведення розслідування у зв'язку з цим, а також за пунктом 1 статті 6 Конвенції на його засудження на основі отриманих в результаті жорсткого поводження зізнавальних показань.

Європейський суд зауважив, що заявник зазнав тілесних ушкоджень під час перебування під вартою у відділі міліції, після чого йому не надали медичної допомоги, натомість ще раз допитали. Європейський суд зазначив, що, хоча тілесні ушкодження були кваліфіковані у висновках судово-медичних експертів як «легкі», але вони підтверджують певний рівень суворості жорсткого поводження. Крім того, таке жорстке подовження із заявником було навмисним та спрямованим на отримання від нього показань щодо злочину. За таких обставин Європейський суд дійшов висновку, що таке поводження в цілому з урахуванням мети та суворості становило катування у розумінні статті 3 Конвенції. Щодо неефективності проведення розслідування за скаргами заявника на жорстке поводження, яке було частково підтверджено висновком судово-медичної експертизи, кримінальне провадження не порушувалося протягом більше двох років. З огляду на зазначене Європейський суд констатував порушення матеріального та процесуального аспектів статті 3 Конвенції.

Розглянувши скарги заявника за статтею 6 Конвенції, Європейський суд зазначив, що зізнавальні показання, надані заявником після його адміністративного арешту та під час тримання під вартою у відділі міліції, становили частину доказів, представлених проти нього у кримінальному провадженні. Суди першої та апеляційної інстанцій не визнали ці показання неприйнятними, натомість посилалися на них при встановленні вини заявника та для його засудження. Європейський суд, зауважив, що незалежно від впливу зізнавальних показань на результат кримінального провадження та незалежно від того, чи підтверджив заявник пізніше свої зізнавальні показання, ці докази призвели до несправедливості кримінального провадження та констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

Крім того, заявник висував інші скарги за різними положеннями Конвенції. З огляду на факти справи, доводи сторін та висновки за статтями 3 та 6 Конвенції Європейський суд дійшов висновку, що немає необхідності у винесенні окремого рішення щодо прийнятності та суті зазначених скарг.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. Оголошує прийнятними скарги на стверджуване жорстке поводження під час тримання під вартою у відділі міліції та непроведення ефективного розслідування у зв'язку з цим, а також використання отриманих під тиском показань для забезпечення засудження заявника;

2. Постановляє, що було порушенено матеріальний та процесуальний аспекти статті 3 Конвенції;

3. Постановляє, що було порушенено пункт 1 статті 6 Конвенції;

4. Постановляє, що немає потреби розглядати питання прийнятності та суть решти скарг заявника за статтями 3 та 6 Конвенції, а також скарг за пунктом 1 статті 5 та статтями 8 та 13 Конвенції;

5. Постановляє, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

(i) 16 000 (шістнадцять тисяч) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нарахуватись, в якості відшкодування моральної шкоди, якої заявник зазнав у зв'язку з порушенням статті 3 Конвенції, які мають бути сплачені заявнику;

(ii) 470 (четириста сімдесят) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нарахуватись заявнику, в якості компенсації судових та інших витрат, понесених під час провадження на національному рівні;

(iii) 2 200 (две тисячі двісті) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нарахуватись заявнику, в якості компенсації судових та інших витрат, понесених під час провадження на національному рівні;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нарахуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

6. Постановляє, що встановлення порушення пункту 1 статті 6 Конвенції саме по собі становить справедливу сatisfакцію моральної шкоди, якої заявник зазнав у зв'язку з цим;

7. Відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сatisfакції.»